

જન્મદિને વધામણી

કલોલ આર્સોડીયામાં કવિ સંમેલન અને રંગોનું સ્નેહમિલન યોજાશે

કાર્તિક પટેલ કારોબારી સભ્ય ગાંધીનગર કલ્ચરલ ફોરમ મો. ૯૮૨૫૭ ૨૧૯૯૯

ગાંધીનગર, તા. ૧૬ શ્રી લાભ રૂપમન સોલ્યુસન પ્રા. લિમિટેડ દ્વારા શ્રી મહાકાલ કોમ્પ્યુનિકેશનના સાહિત્યિક સહયોગથી કલોલ શંકરલાલ ચોકસી ફાર્મ, આર્સોડીયા કલોલ, જી. ગાંધીનગરમાં કવિ સંમેલન અને રંગોનું સ્નેહમિલન તારીખ ૧૮.૧૧.૨૦૧૭ના રોજ બપોરે ૨ વાગે યોજાશે, જેમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ કવિ ભાવેશ ભટ્ટ, અનિલ યાવડા, ચંદ્રેશ મકવાણા, તેજસ દવે, ભાવિન ગોપાણી, હર્ષદ સોલંકી, બાબુલાલ યાવડા, સંજય થોરાત 'સ્વજન' અને કુંતલ નિમાવત ભાગ લેશે. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન શ્રી મહાકાલ કોમ્પ્યુનિકેશન ના પ્રમુખ કવિ શૈલેષ પંડ્યા 'ભીનાશ' કરશે. આ સાથે સાથે રંગોનું સ્નેહમિલન પણ યોજાશે. ગુજરાતના ખ્યાતનામ ચિત્રકારો વનમાળી ઠાકોર, નલિન સૂચક, નરેન્દ્ર ચૌહાણ, બિપિન પટેલ, ગણેશ વ્યાસ, જીગરપંડ્યા એમના રંગોથી વાતાવરણને રંગીન બનાવશે. આ પ્રસંગે આનર્ત પ્રદેશની નવીન સંસ્થાનું નામકરણ પણ થશે. તો સર્વે કલાપ્રેમીઓને હાજર રહેવા શ્રી લાભ રૂપમન સોલ્યુસન પ્રા. લિમિટેડના વિપુલ પટેલ દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું છે.

ભાવનાબેન પટેલ લાયોનેસ ક્લબ

સજીવ ખેતીમાં એક કળા જેટલી જ તાલીમ અગત્યની

નયનાબેન ભરતભાઈ પરમાર

ગાંધીનગર, તા. ૧૭ ગુજરાત એસોસિએશન ફોર એગ્રિકલ્ચરલ સાયન્સીસ દ્વારા મંગળવારે ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે વિવિધ પાકો સાથે સજીવ બાયોસેક્ટરીના પ્રશ્નો, તેના વૈશ્વિક અનુભવો તેમજ ભારતમાં તેના અમલ પર એક ચર્ચાનું આયોજન થયું હતું. જેમાં મુખ્ય વક્તા તરીકે સ્વીસ ફેડરલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઈન્ટિગ્રેટેડ બાયોલોજી, એન્વાયરમેન્ટલ બાયોલોજી એન્ડ એગ્રીકોલોજી યૂપ યુનિવર્સિટી, ઝ્યુરીચ, સ્વીટ્ઝરલેન્ડના ડૉ. એન્જેલિકા હિલબેક ખાસ હાજર રહ્યા હતા. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, સજીવ ખેતી એ જમીનમાં માત્ર બીજ, ખાતર અને પાણી નાખી દેવાથી નથી થઈ જતી, તેમાં કોઈ પણ એક કળા જેટલી જ તાલીમ અને ધીરજની જરૂર પડે છે. એક વખત બીજ વાવીને ખેડૂત માર્કેટમાં છવાઈ જવાની અને કમાઈ લેવાની ગણતરી સજીવ ખેતીમાં ન રાખી શકે. બાયોલોજી અને વિજ્ઞાનને અવગણીને સજીવ ખેતીમાં સફળ થવું અશક્ય છે. આપણે ત્યાં રાસાયણિક ખાતર માટેના નિયમો અને નિયમન છે, પરંતુ બીજ કોઈ બાબતોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી નથી. ખેતીની બાબતને ગંભીરતાથી લેવા બાબતે તેમણે જણાવ્યું હતું કે, આ એક જ એવું ક્ષેત્ર છે, જેમાં કોઈ નિશ્ચિત માળખું નથી, જેને ઈચ્છા થાય તે આ ક્ષેત્રમાં પ્રવેશી શકે છે, ખેતી માટે કોઈ જ પ્રકારના ધારાધોરણો કે ચોકસાઈ નિયમો નથી, જેની આપણે હવે જરૂર છે.

સુષ્ટિ ભરતભાઈ સોલંકી મો. ૯૯૨૪૩ ૨૨૯૨૩

ભાવિન મુકેશ પરમાર મો. ૯૧૫૭૭ ૯૨૯૯૬

જન્મદિને વધામણી વિભાગ અંતર્ગત કોઈપણ વાયક પોતાની તસવીરો પ્રકાશન માટે મોકલી શકે છે. પરંતુ, વાયકોને વિનંતી છે કે મોડામાં મોડી આ તસવીરો જન્મદિવસ હોય તેના અગાઉના દિવસે એક વાગ્યા સુધીમાં આખબારને મળી જાય. વાયકો ઈચ્છે તો આ વિભાગમાં પ્રકાશન હેતુ પોતાની તસવીરો અગાઉથી પણ મોકલાવી શકે છે. - સંપાદક

અમદાવાદમાં આજથી 'શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર કથા-દર્શન' જીટીયુનો વાર્ષિક પદવીદાન સમારંભ જાન્યુઆરીમાં યોજાશે

ગાંધીનગર, તા. ૧૭ મહાત્મા ગાંધીજીના ધર્મવિચાર પર પ્રબળ પ્રભાવ પાડનાર અને એમની આધ્યાત્મિક ભીડ-મુંઝવણ સમયે માર્ગદર્શક બનનાર શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજીના જીવન અને તત્ત્વજ્ઞાનને આવરી લઈને 'શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર કથા-દર્શન'નામથી એક વિશિષ્ટ વ્યાખ્યાનમાળાનું આયોજન સૌપ્રથમવાર થઈ રહ્યું છે. જેના વક્તાપદે પ્રસિદ્ધ સાહિત્યકાર અને ચિંતક, પદ્મશ્રી ડૉ.કુમારપાળ દેસાઈ રહેશે. આ વ્યાખ્યાન માળા તા. ૧૮, ૧૯ અને ૨૫, ૨૬ નવેમ્બર દરમિયાન ચીનુભાઈ ચીમનભાઈ સભાગૃહ, એચ. કે. કૉલેજ કેમ્પસ, હેન્ડલુમ હાઉસ સામે, આશ્રમ રોડ ખાતે યોજાશે. જે અંતર્ગત તા. ૧૮ અને તા. ૨૫ નવેમ્બર, શનિવારે રાત્રે ૮.૦૦ વાગ્યે, તથા તા. ૧૯ અને તા. ૨૬ નવેમ્બર, રવિવારે સવારે ૮.૪૫ વાગ્યે યોજાશે. આ પ્રસંગે શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજીના તત્ત્વજ્ઞાનના મર્મશ એવા પૂ. સંતશ્રી આત્માનંદજી, પૂ. ભાઈશ્રી નલિનભાઈ કોઠારી, પૂ. જીવન, કવન અને આધ્યાત્મિક વિચારો અંગે એમને વિશે ગુજરાતી આ અંગે વિગતો આપતાં અને પ્રવચનો આપ્યા છે. શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજીનું જીવન આજના માનવીને માટે સ્વયં એક સંદેશ બની ગયું છે. બાહ્ય ઉપાધિ અને પ્રબળ વ્યાધિ વચ્ચે જીવતા માનવીને શોધે એમનું જીવન સમતાનો શીતળ છાંયે બની રહ્યું. એમનાં વચનોમાં હૃદયપરિવર્તનની તાકાત હતી અને એમના આત્મલક્ષી ચિંતનમાં ભીતરમાં ખોજ કરવાનું આવાહન હતું.

જીવન, કવન અને આધ્યાત્મિક વિચારો અંગે એમને વિશે ગુજરાતી આ અંગે વિગતો આપતાં અને પ્રવચનો આપ્યા છે. શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજીનું જીવન આજના માનવીને માટે સ્વયં એક સંદેશ બની ગયું છે. બાહ્ય ઉપાધિ અને પ્રબળ વ્યાધિ વચ્ચે જીવતા માનવીને શોધે એમનું જીવન સમતાનો શીતળ છાંયે બની રહ્યું. એમનાં વચનોમાં હૃદયપરિવર્તનની તાકાત હતી અને એમના આત્મલક્ષી ચિંતનમાં ભીતરમાં ખોજ કરવાનું આવાહન હતું.

ગાંધીનગર, તા. ૧૭ ગુજરાત ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટી (જીટીયુ) ના વાર્ષિક પદવીદાન સમારંભ આગામી જાન્યુઆરીમાં યોજાશે. આ માટે હાલમાં ચીફ ગેસ્ટ તરીકે કોને બોલાવવા તેનું નામ નક્કી કરવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવી છે. આ વખતે પદવીદાન સમારંભનું સ્થાન બદલવાની પ્રક્રિયા પણ શરૂ કરવામાં આવી છે. યુનિવર્સિટીનો વાર્ષિક પદવીદાન સમારંભ સમાપ્ત રીતે કેમ્પસમાં જ યોજવામાં આવતો હોય છે. સૂત્રો કહે છે ચાલુ વર્ષે પદવીદાનનું સ્થળ બદલીને ગાંધીનગર ખસેડવા તેવી શક્યતા છે. પદવીદાનમાં પદવી લેવા ઈચ્છતાં વિદ્યાર્થીઓને ફોર્મ ભરવાની સૂચના આપી દેવાઈ છે. જે પ્રમાણે ૧ પમી ડિસેમ્બર સુધીમાં વિદ્યાર્થીઓએ ફોર્મ ભરી દેવાના રહેશે. બીજી બાજુ યુનિવર્સિટી સત્તાધીશો દ્વારા વહીવટી કર્મચારીઓની જગ્યાઓ ભરવા માટે અનેક વખત સરકાર સમક્ષ રજૂઆતો કરાઈ હતી. જેના અનુસંધાનના તાજેતરમાં વહીવટી વિભાગની અંદાજે ૪૦ જેટલી જગ્યાઓ ભરવાની મંજૂરી આપી દેવાઈ છે. જો કે, હાલમાં ચૂંટણી માટેની આધ્યારસંહિતા લાગુ હોવાથી આ જગ્યાઓ ભરવાની પ્રક્રિયા ચૂંટણી પછી કરાશે.

રામાયણના પ્રસંગોની નૃત્યનાટિકા દ્વારા સંગીતમય પ્રસ્તુતિ કારતક મહિનામાં પૂર્ણિમા અને અમાસ બંનેનો સંયોગ

સંત તુલસીદાસ રચિત રામચરિત માનસના સાત સ્કંધના વિવિધ પ્રસંગોની ઉત્તર ભારતના સંગીત અને દક્ષિણ ભારતના નૃત્યના સમન્વય સાથે નાવિન્યસભર પ્રસ્તુતિ કલાગુર્જરી, સૌરાષ્ટ્ર કચ્છ સમાજસેવા ટ્રસ્ટ અને વેસ્ટ ઝોન કલ્ચરલ સેન્ટર દ્વારા કરવામાં આવ્યું

રામાયણમાં જવાબદારી, સંબંધ, દેશભક્તિ, આદર્શ ભાઈ-પતિ, પત્ની-રાજા-સેવક-રાજાનીતિ બધું જ છે. રામાયણ માત્ર ભારત નહીં, પણ દક્ષિણ એશિયાનાં દેશોમાં પણ સ્વીકાર્ય છે. તુલસીદાસ રચિત રામાયણ એ સંગીતમય ચોપાઈ આધારિત છે. એ ચોપાઈ પરથી જ અવધી અને હિન્દી ભાષાના સમન્વયથી એક ૮૦ મિનીટની નૃત્યનાટિકા બનાવવામાં આવી છે. આ નૃત્યનાટિકાની પરિકલ્પના, સંકલન અને નૃત્ય નિર્દેશન જાણીતાં શારદીય નૃત્ય ગુરુ ડોલી દેસાઈ દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે. ગત મહિને મોરારિબાપુની ઉપસ્થિતિમાં સૌ પ્રથમ આ 'શ્રી રામાયણ'નો પ્રયોગ સોમનાથ ખાતે નવા રામ મંદિરની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા સમયે કરવામાં આવ્યો હતો, જેની સરાહના થઈ હતી. એટલે એ જ પ્રયોગ ગાંધીનગર ખાતે કલાગુર્જરી, સૌરાષ્ટ્ર કચ્છ સમાજસેવા ટ્રસ્ટ અને વેસ્ટ ઝોન કલ્ચરલ સેન્ટર, ઉદયપુરના સૌજન્યથી કરવામાં આવ્યો હતો. 'જય સૂર નાયક, જય સુખ નાયક...' સાથે રામાયણની કથાનો નૃત્ય દ્વારા પ્રારંભ થયો. છ નૃત્યગાઓ અને કૌશલ્યાએ રામાના જન્મપ્રસંગને સુંદર રીતે ઉપસાવ્યો. પછી તો નૃત્ય અને સંગીતની એવી સંગત જામી કે સૌ મોહિત થઈ ગયાં. સફળ રહ્યાં. નૃત્યનાટિકાની વિશેષતા એ હતી કે છ નૃત્યગાઓ પ્રસંગનો માહોલ બનાવતી જ્યારે મુખ્ય કલાકારો સંબંધિત પ્રસંગ ભજવી જતા હતા. ક્યાંય કોઈ રસભંગ ન થાય એમ આ આખીય ભજવણી ચાલતી રહી. શ્રી રામાયણના સૂત્રધાર ભાગવે ઠક્કર રામાયણના પ્રસંગોની પૂર્વભૂમિકા બાંધીને જતા એટલે આવનારા પ્રસંગો સમજાવવામાં પ્રેક્ષકોને સરળતા રહેતી. સમગ્ર નૃત્યનાટિકાના સંગીત માટે મૂળ જ ઓછાં સધાનોનો ઉપયોગ થયો હતો. મોટાભાગનું કામ અભિનયથી જ લેવાયું હતું. આ સંગીત નાટકની બીજી વિશેષતા એ છે કે તેની સાથે જોડાયેલાં ત્રણ કલાકોર ગુજરાત ગૌરવ પુસ્તકારથી નવાજાયેલાં છે - ડોલી દેસાઈ, નીરજ પરીખ (આ કૃતિના સંગીતકાર) અને ડૉ. વિજય પંડ્યા (કૃતિના વિષયનિષ્ણાત). નાટકમાં સતત ઉપસ્થિત રહેલી નૃત્યગાઓ હતી - આસ્થા પટેલ, શિખા રાઠડીયા, તન્યમી રાપુરી, વેદાંશી પંડ્યા, મનિષા કુરુર, ગ્રીવા આચાર્ય, છવી તલાય. કલકારો હતા - પંકજ પટેલ, જિજ્ઞેશ સુરાણી, કલરવ દવે, મિલીંદ દિશીત, આકાંક્ષા પટેલ શિવાંકર પાઠક, જે એક અચ્છા નર્તક છે. સંસ્કૃતમાં માર્ટર્સ થયેલા તેઓ વેદ વિભૂષણ સન્માન પણ ધરાવે છે. રામાયણના સંકલન, નૃત્ય નિર્દેશન કરનાર ડોલી દેસાઈએ કેકેશી, શુર્પણખા, અહલ્યા, ત્રિજટા અને કૌશલ્યા જેવાં અનેક કિરદાર નિભાવ્યાં. જાણીતા હિન્દી ભજન અને અવધી, હિન્દી ભાષા વચ્ચે આવેલાં બે ગુજરાતી ભજન ટાળ્યાં હોત તો કદાચ વધુ સાડું લાગત એવું અનુભવાયું. અલબત્ત, આખીય પ્રસ્થિતિ યાદગાર રહી એ વાત તો સ્વીકારવી જ રહી.

સંત તુલસીદાસ રચિત રામચરિત માનસના સાત સ્કંધના વિવિધ પ્રસંગોની ઉત્તર ભારતના સંગીત અને દક્ષિણ ભારતના નૃત્યના સમન્વય સાથે નાવિન્યસભર પ્રસ્તુતિ કલાગુર્જરી, સૌરાષ્ટ્ર કચ્છ સમાજસેવા ટ્રસ્ટ અને વેસ્ટ ઝોન કલ્ચરલ સેન્ટર દ્વારા કરવામાં આવ્યું

રામાયણમાં જવાબદારી, સંબંધ, દેશભક્તિ, આદર્શ ભાઈ-પતિ, પત્ની-રાજા-સેવક-રાજાનીતિ બધું જ છે. રામાયણ માત્ર ભારત નહીં, પણ દક્ષિણ એશિયાનાં દેશોમાં પણ સ્વીકાર્ય છે. તુલસીદાસ રચિત રામાયણ એ સંગીતમય ચોપાઈ આધારિત છે. એ ચોપાઈ પરથી જ અવધી અને હિન્દી ભાષાના સમન્વયથી એક ૮૦ મિનીટની નૃત્યનાટિકા બનાવવામાં આવી છે. આ નૃત્યનાટિકાની પરિકલ્પના, સંકલન અને નૃત્ય નિર્દેશન જાણીતાં શારદીય નૃત્ય ગુરુ ડોલી દેસાઈ દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે. ગત મહિને મોરારિબાપુની ઉપસ્થિતિમાં સૌ પ્રથમ આ 'શ્રી રામાયણ'નો પ્રયોગ સોમનાથ ખાતે નવા રામ મંદિરની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા સમયે કરવામાં આવ્યો હતો, જેની સરાહના થઈ હતી. એટલે એ જ પ્રયોગ ગાંધીનગર ખાતે કલાગુર્જરી, સૌરાષ્ટ્ર કચ્છ સમાજસેવા ટ્રસ્ટ અને વેસ્ટ ઝોન કલ્ચરલ સેન્ટર, ઉદયપુરના સૌજન્યથી કરવામાં આવ્યો હતો. 'જય સૂર નાયક, જય સુખ નાયક...' સાથે રામાયણની કથાનો નૃત્ય દ્વારા પ્રારંભ થયો. છ નૃત્યગાઓ અને કૌશલ્યાએ રામાના જન્મપ્રસંગને સુંદર રીતે ઉપસાવ્યો. પછી તો નૃત્ય અને સંગીતની એવી સંગત જામી કે સૌ મોહિત થઈ ગયાં. સફળ રહ્યાં. નૃત્યનાટિકાની વિશેષતા એ હતી કે છ નૃત્યગાઓ પ્રસંગનો માહોલ બનાવતી જ્યારે મુખ્ય કલાકારો સંબંધિત પ્રસંગ ભજવી જતા હતા. ક્યાંય કોઈ રસભંગ ન થાય એમ આ આખીય ભજવણી ચાલતી રહી. શ્રી રામાયણના સૂત્રધાર ભાગવે ઠક્કર રામાયણના પ્રસંગોની પૂર્વભૂમિકા બાંધીને જતા એટલે આવનારા પ્રસંગો સમજાવવામાં પ્રેક્ષકોને સરળતા રહેતી. સમગ્ર નૃત્યનાટિકાના સંગીત માટે મૂળ જ ઓછાં સધાનોનો ઉપયોગ થયો હતો. મોટાભાગનું કામ અભિનયથી જ લેવાયું હતું. આ સંગીત નાટકની બીજી વિશેષતા એ છે કે તેની સાથે જોડાયેલાં ત્રણ કલાકોર ગુજરાત ગૌરવ પુસ્તકારથી નવાજાયેલાં છે - ડોલી દેસાઈ, નીરજ પરીખ (આ કૃતિના સંગીતકાર) અને ડૉ. વિજય પંડ્યા (કૃતિના વિષયનિષ્ણાત). નાટકમાં સતત ઉપસ્થિત રહેલી નૃત્યગાઓ હતી - આસ્થા પટેલ, શિખા રાઠડીયા, તન્યમી રાપુરી, વેદાંશી પંડ્યા, મનિષા કુરુર, ગ્રીવા આચાર્ય, છવી તલાય. કલકારો હતા - પંકજ પટેલ, જિજ્ઞેશ સુરાણી, કલરવ દવે, મિલીંદ દિશીત, આકાંક્ષા પટેલ શિવાંકર પાઠક, જે એક અચ્છા નર્તક છે. સંસ્કૃતમાં માર્ટર્સ થયેલા તેઓ વેદ વિભૂષણ સન્માન પણ ધરાવે છે. રામાયણના સંકલન, નૃત્ય નિર્દેશન કરનાર ડોલી દેસાઈએ કેકેશી, શુર્પણખા, અહલ્યા, ત્રિજટા અને કૌશલ્યા જેવાં અનેક કિરદાર નિભાવ્યાં. જાણીતા હિન્દી ભજન અને અવધી, હિન્દી ભાષા વચ્ચે આવેલાં બે ગુજરાતી ભજન ટાળ્યાં હોત તો કદાચ વધુ સાડું લાગત એવું અનુભવાયું. અલબત્ત, આખીય પ્રસ્થિતિ યાદગાર રહી એ વાત તો સ્વીકારવી જ રહી.

જે નવિજ્ઞાની, આચાર્ય નંદિ ઘોષ સૂરીશ્વરજી મ.સા.એ જણાવ્યું છે કે શૈક્ષરની અમાસનાં રોજ વૃશ્ચિક, ધન, મકર, મીન અને કર્ક રાશિ અથવા લગ્નવાળા જાતકોએ શનિની આરાધના કરવી. જેન પરંપરા પ્રમાણે પનોતીવાળા જાતકોએ શ્રીમુનિસુવ્રત સ્વામીની આરાધના કરવી. આ આરાધના દ્વારા પૂર્વભવમાં બાંધેલા અશુભ કર્મોની તીવ્રતા ઓછી થાય છે અને એ રીતે પનોતીમાં શૂળીનો ઘા સોયથી સરી જાય છે. તા. ૧૮મી નવેમ્બરના રોજ શૈક્ષરની અમાસ આવી છે. કારતક મહિનામાં પૂર્ણિમા અને અમાસ બંને શનિવારે આવ્યા છે ત્યારે આ દિવસ મંત્રસિદ્ધિ, ધન-આર્થિક લાભ મેળવવા માટે શુભ દિવસ માનવામાં આવે છે. સાથે જ શનિની કૃપા પ્રાપ્તિ માટે પણ આ દિવસ મૂળ જ ઉત્તમ ફળદાયી બની રહેશે. દાન-પુણ્ય પણ આ સમયમાં ઉત્તમ ફળદાયી બની રહેશે. શનિવારે અમાસ છે. અમાસના દિવસે સામાન્ય રીતે સૂર્ય અને ચંદ્ર બંને સાથે હોય છે. કારતક વદ અમાસનાં રોજ સવારે સૂર્યોદય સમયે સૂર્ય અને બુધ બંને વૃશ્ચિક લગ્નમાં છે. જ્યારે ચંદ્ર, શુક્ર અને ગુરુ તુલા રાશિમાં ભારમા સ્થાને છે. ચંદ્ર અને ગુરુનો ગજકેસરી યોગ થાય છે. ભારમે રહેલો ગુરુ ચોથા, છઠ્ઠા અને આઠમા સ્થાન ઉપર દંષ્ટિ કરે છે માટે માતા સંબંધી સુખ, જમીન-મકાન વગેરેનાં કાર્યોમાં સરળતા તથા રોગ અને કોર્ટ-કચેરીમાં વિજય પ્રાપ્તિ માટેનો પણ શુભ સમય છે. તેમણે જણાવ્યું કે શૈક્ષરની અમાસનાં દિવસે સવારે ૧૧.૦૫ મિનિટથી લઈને બપોરે ૧૨.૫૦ મિનિટ સુધી મકર લગ્ન આવે છે. મકર લગ્નમાં કેતુ છે અને તેની સાથે દસમા સ્થાનમાં ચંદ્ર, ગુરુ અને શુક્ર છે. એટલે ચોથા સ્થાન અને ધન સ્થાન પર દંષ્ટિ કરતો હોવાથી જમીન-મકાન વગેરેનાં કાર્યોમાં વેપારમાં લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ થનારા કાર્યોમાં સફળતા મળી શકે છે અને ચંદ્ર ૧૨.૫૧ મિનિટે તુલામાંથી વૃશ્ચિક રાશિમાં આવે છે અને સૂર્ય, બુધ અને ચંદ્ર ત્રણે એક જ રાશિમાં આવે છે. સામાન્ય રીતે ચૌદશ, અમાસને ભારતીય સંસ્કૃતિમાં અશુભ માનવામાં આવે છે, પરંતુ પાશ્ચાત્ય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં સૂર્ય-ચંદ્રની યુતિને શુભ માનવામાં આવે છે. તેને એસ્ટ્રોલોજિકલ સિદ્ધાંત પ્રમાણે સૂર્યના કોસ્મિક રેઝ અને ચંદ્રના કોસ્મિક રેઝ બંનેની સંયુક્ત અસર પૃથ્વી અને પૃથ્વી પર રહેનારા સ્થાનો ઉપર થાય છે અને એ સૌથી વધુ શક્તિશાળી હોય છે.

